

Goed gereedschap is het halve werk

Gebruiksimpresie van Oracle DBA-tools (2)

Rondom het Oracle RDBMS leveren diverse leveranciers hulpmiddelen die het leven, maar vooral het werk van een DBA helpen te veraangenamen. Een eerste blik in hoofdstuk 8 – Databasebeheer van de IT Vendor Guide 2002 die u bij het decembernummer van Optimize aantroft leert dat daarin zo'n 18 tools worden vermeld die op één of andere manier onder deze definitie vallen. Daarnaast zijn er ongetwijfeld nog tools die een bespreking waard zijn, maar die niet in hoofdstuk 8 van de IT Vendor Guide staan, al is het alleen maar omdat blijkt dat DBA's soms voor ontwikkelaars bedoelde producten graag 'misbruiken' voor het beheer.

Deze tweede aflevering behandelt een paar van de vele Oracle Tools van Quest Software. Waarschijnlijk het meest bekende tool van Quest is TOAD: het Tool for Oracle Application Developers. Veel kantoorgenoten van de TOAD-gebruikers kennen het tool ook, al is dat vaak onbewust: de kenmerkende 'Kwááák' die TOAD bij het opstarten slaakt wekt in het begin nogal eens wat verbazing.

Een ander tool, Quest Central, geniet wat minder bekendheid. Eigenlijk is het niet één maar een verzameling tools, die zich vanaf één centraal bedieningsvenster laat gebruiken. Binnen het tool komen verscheidene oude bekenden terug.

Verantwoording

Deze serie tool-besprekingen is gebaseerd op mijn persoonlijke ervaringen met de betreffende tools. Ieder besproken tool wordt geïnstalleerd in de omgeving waarvoor het is bedoeld en de software wordt met de nodige testcases uitgeprobeerd. Het artikel kan worden gezien als een 'gebruiksimpresie'. De weergave van de resultaten is daarom per definitie subjectief en voor discussie vatbaar. Ik stel me graag open voor discussie. Opmerkingen, vragen en suggesties (ook voor eventueel in volgende afleveringen te bespreken tools) zijn welkom op mijn emailadres. Op uw reacties kom ik graag terug.

Historie

Quest levert al geruime tijd verschillende tools rondom de Oracle Database. Voor Tuning is dat SQLab, voor bewaking en monitoring van de database is dat Spotlight en voor beheer en reorganisatie van tablespaces is dat Space Manager. Deze tools zijn nu samengebracht in één tool met één bedieningsvenster, Quest Central for Oracle, kortweg QCO. Er is een hele serie Quest Central producten, onder meer voor de Oracle E-Business Suite, voor Exchange en DB2. In dit artikel geef ik een impressie van QCO 2.0.

Productopbouw

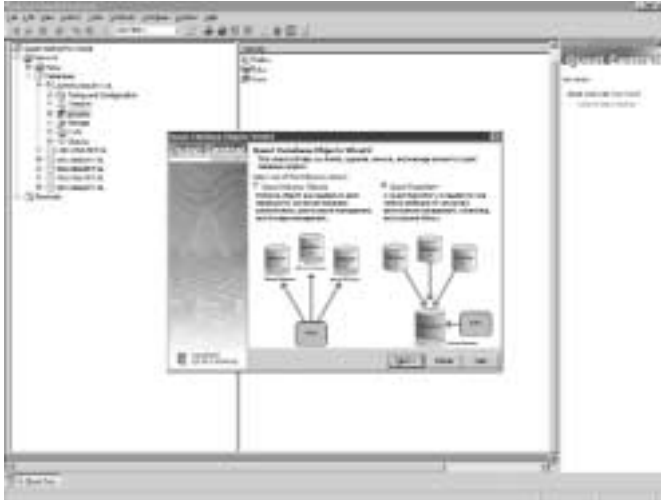
Het product is opgebouwd uit drie componenten, die ieder uit één of meerdere onderdelen bestaan:

- Database Administration, bestaande uit Oracle Tools, SQL Activity en Visual Object Editors
- Performance Manager, bestaande uit Database Analysis, Notice Board, Database Monitor en SQL Tuning
- Storage Management, niet verder verdeeld.

Voor verschillende onderdelen dient ook software op de server te worden geïnstalleerd. Deze software is beschikbaar voor Oracle 7, 8 en 9 en voor diverse versies van een aantal besturingssystemen: IBM AIX, Sun Solaris, HP/UX, TRU64 en Windows NT/2000. Wat ik hier mis is de server-side ondersteuning voor Linux. Mark Jarvis laat tijdens zijn keynote op Oracle World de demo op Linux draaien, maar Quest heeft hiervoor nog geen server-side tools. Ik hoop dat dit gemis snel wordt ingevuld.

Installatie

De (trial-)installatie kan op twee manieren worden uitgevoerd. Het is mogelijk een volledige installatiefile te downloaden van de site van Quest (plm. 200 MB). Daarnaast is er een programma voor websetup van 350 KB beschikbaar. Dat laatste is natuurlijk alleen maar uitstel van de download: tijdens het installeren moet nog steeds alles worden binnengehaald. Als

Afbeelding 1. Met behulp van een wizard worden de noodzakelijke database objecten aangemaakt.

slechts een deel van de opties wordt geïnstalleerd betekent dat met websetup mogelijk wel wat tijdswinst.

Het installeren zelf verloopt redelijk eenvoudig. Er volgen een paar dialoogvenster met licentievoorwaarden, componentkeuze, bepalen van de installatiedirectory en de keuze voor de servercomponenten (afhankelijk van besturingssysteem en

De kenmerkende Kwááák die TOAD bij het opstarten slaakt wekt in het begin nogal eens wat verbazing

Oracle versie(s). Daarna verloopt de installatie vrij snel. Wel omslachtig is het dat voor iedere component de installatie opnieuw moet worden gestart: het is niet mogelijk de verschillende componenten samen te selecteren.

Na de installatie dienen de verschillende license-keys te worden ingegeven. Voor een trial-license is de 45-dagen key voor de Database Manager aanwezig, voor de andere componenten kunnen zogenaamde extended license keys worden aangevraagd bij Quest. Dat verliep erg vlot: ik had de keys binnen een uur binnen.

De installatie wordt vervolgens afgesloten met het inrichten van een repository. Iedere met Quest Central te beheren database dient te worden voorzien van een aantal database objecten voor het gebruik van de Quest tools. Verder moet er één centrale administratiedatabase worden benoemd of eventueel speciaal daarvoor aangemaakt. Daarin worden dan nog een

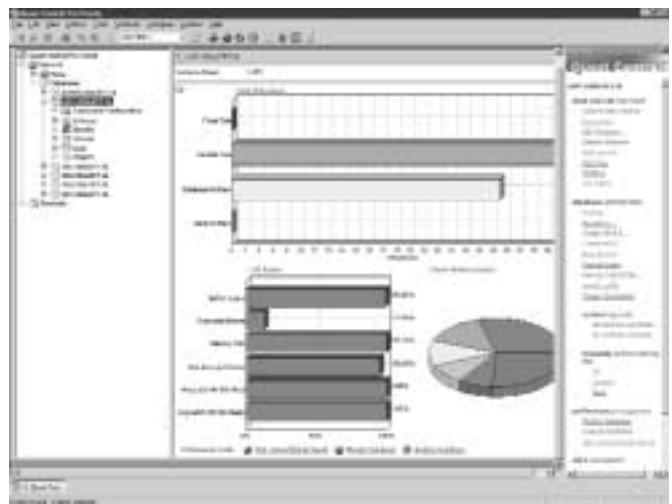
aantal objecten aangebracht voor geavanceerde features. Het aanmaken van deze objecten verloopt vlot met behulp van een wizard (afbeelding 1). Het gebruik van server-side componenten heb ik niet kunnen testen, omdat ik geen database op één van de ondersteunde platformen ter beschikking had.

Eerste indruk

Quest Central start langzaam op, het duurt ruim een minuut voordat het openingsscherm er staat. Ook in het verdere gebruik is het geen snelheidswonder. Dat zou kunnen liggen aan de gebruikte client hardware (Pentium III op 750 MHz met 128 MB geheugen), maar ten opzichte van andere op dit platform gebruikte software vind ik het vrij traag. In de release notes wordt vermeld dat het opstarten aanzienlijk is versneld, dus het zal vroeger nog slechter zijn geweest. Na het opstarten van Quest Central wordt aan de linkerkant een boom met databases getoond. Rechts staat in een groot venster een bescheiden browser, met de mogelijkheid direct naar een Quest pagina met tips en informatie over updates te gaan. Nadat in de boom onderdelen worden geselecteerd verschijnt een smal venster aan de rechterkant waarin steeds onder de titel 'What can I do from here?' contextgevoelig de acties worden getoond die op het geselecteerde element uit de boom kunnen worden uitgevoerd. Dit werkt erg plezierig en maakt het gebruik van het tool erg intuïtief. Bovendien vormen veel van de getoonde acties meteen hyperlinks naar de bijbehorende functie: door er op te klikken wordt via een dialoog de betreffende actie uitgevoerd.

Database Administration

Al navigerend door de boom met databases en objecten kunnen alle gewenste acties als bijvoorbeeld aanmaken en verwijderen van tabellen, tablespaces, datafiles en gebruikers eenvoudig worden uitgevoerd. Veelal wordt na het doorlopen van een

Afbeelding 2. Grafische weergave van een aantal ratio's

Afbeelding 3. Het invoeren van het profiel van de database

Afbeelding 4. De aanbevelingen om tot een betere performance te komen

dialog het gegenereerde SQL-Statement in een SQL-editor getoond. Vanuit deze editor kan het statement dan worden uitgevoerd. Belangrijker vind ik nog dat daardoor de gebruiker bewust wordt gemaakt van de statements achter de knoppen en de dialogen. Een nieuwe database kan vanuit Quest Central direct via een dialoogvenster aan de TNSNAMES.ORA worden toegevoegd. Dat werkt erg plezierig. Als in de boom een database wordt geselecteerd wordt een aantal ratio's grafisch weergegeven (afbeelding 2).

Performance

Vanuit dit venster kunnen vervolgens weer verschillende tools worden opgestart. Wanneer 'Analyze Database' wordt aangeklikt moet na de eerste keer een profiel van de betreffende database worden ingegeven (afbeelding 3). Vervolgens worden gespecificeerd met welke frequentie een registratie van een reeks database statistieken moet worden vastgelegd. Op basis

van deze registraties kan een analyse worden uitgevoerd. De uitkomst hiervan is een reeks aanbevelingen om bijvoorbeeld parameters te wijzigen of SQL-code anders te verwerken (afbeelding 4). De achtergrond achter de aanbevelingen wordt weergegeven en van iedere aanbeveling of groep aanbevelingen wordt aangegeven wat het verwachte resultaat op de performance is en hoeveel de relatieve inspanning bedraagt om de aanbeveling uit te voeren.

Monitoring

Het bewaken van de database gebeurt vanuit het tool Spotlight on Oracle. Dit tool vergt enige tijd om zichzelf te calibreren. Na de calibratieperiode zal het tool de database op heel veel aspecten in de gaten houden. De status van de database wordt in een scherm voortdurend bijgewerkt en getoond (afbeelding 5). Zodra er dan een afwijking wordt geconstateerd (één van de vele drempelwaarden wordt overschreden) dan wordt het bijbehorende symbool in het scherm geel of rood. Daarnaast verandert de naam van de database in de kolom links op het scherm van kleur. Door op het symbool te klikken wordt een detailscherm getoond waarin de statistieken rond het betreffende onderdeel grafisch worden weergegeven. Uiteraard zijn de drempelwaarden stuk voor stuk in te stellen. Het is mogelijk verschillende waarschuwningsniveaus in te stellen. Indien gewenst kunnen waarschuwingen behalve op het scherm ook in een te specificeren directory worden opgeslagen.

Samenvatting

Het beschrijven van Quest Central for Oracle binnen deze reeks is een hachelijke onderneming. Het tool is zo uitgebreid dat je er met zevenmijlslaarzen doorheen moet wandelen. Dan nog kunnen niet alle componenten aan bod komen. SQLab is bijvoorbeeld nog helemaal niet aan bod geweest. Het is dan ook niet voor niets dat de evaluatielicense een geldigheidsduur

Product: Quest Central for Oracle 2.0

Leverancier: Quest Software Benelux B.V.

Positieve punten:

Zeer intuïtieve gebruikersinterface

Veel interactieve tips

Uitgebreide interactieve analyses van uiteenlopende aspecten

Negatieve punten:

Server-side componenten niet beschikbaar op Linux

Trage opstart van de client software

Niet overal echte integratie: soms wordt tussen programma's geswitcht

Afbeelding 5. Met het tool Spotlight on Oracle worden de statistieken rond de onderdelen grafisch weergegeven

van 45 dagen heeft. Die heb je ook wel nodig, zeker als je eraan nog je gewone DBA werkzaamheden moet uitvoeren. Het tool biedt bewakings- en tuningfaciliteiten en bevat in feite een uitgebreide kennisdatabase van waaruit de DBA vele nuttige aanwijzingen krijgt. Dat betekent niet dat de DBA hiermee overbodig wordt, maar het leven wordt wel een stuk gemakke-

lijker gemaakt. Het mag duidelijk zijn dat zoiets ook zijn prijs heeft. Afhankelijk van de omgeving waarin Quest Central for Oracle wordt gedraaid en van de gekozen opties varieert de prijs van \$ 1.000,00 tot \$ 50.000,00. Het is jammer dat de server-side opties nog niet voor Linux beschikbaar zijn. Al met al is Quest Central for Oracle een zeer uitgebreid tool, dat het zeker verdient eens nader bekeken te worden.

*Quest mist nog de tools
voor server-side
ondersteuning voor Linux*

Carel-Jan Engel

werkt als onafhankelijk Oracle consultant en is directeur van DBAlert. Hij is vanaf 1985 in verschillende rollen bezig met ontwikkeling en beheer van systemen op basis van Oracle. E-mail: cjpengel.dbalert@xs4all.nl

ZORG DAT U ER IN STAAT!

IT Vendor Guide

Belangrijk naslagwerk

In december van dit jaar verschijnt de IT Vendor Guide, waarin een volledig overzicht wordt gegeven van het aanbod aan tools op het gebied van databases en softwareontwikkeling. Deze IT Vendor Guide is de afspiegeling van de Internet-database 'Software Tools Online', die het gehele jaar door te raadplegen is op array.nl. Ruim 400 bedrijven staan hierin vermeld met hun producten. Indien u leverancier bent van software op genoemde gebieden en u staat hier nog niet in vermeld, neem dan contact op met Samira Bardan: 0172-469050.

Ideale advertentie-omgeving

De IT Vendor Guide wordt in een zeer hoge oplage verspreid onder de lezers van Business Process Magazine, Database Magazine, Software Release Magazine en IT Service Magazine. Reserveer daarom tijdig uw advertentieruimte, dan kunnen wij uw eventuele plaatsingswensen nog honoreren. De sluitingsdatum voor advertentiereservering is 15 november 2002. Bel voor informatie met Array Publications: 0172-469043 en vraag naar Will Manusiwa.

KIJK OOK OP WWW.ARRAY.NL en klik op Software Tools Online